

del bringa någon uthan stadzens borgerschap till förbemälte tjänst och platz. Doch, såsom hända kan, adt någon af h. k. M:ts betiente i dess collegier hade giort sikh väl meriterat och h. k. M:t finner capabel en sådan tienst förvalta, så vill då h. k. M:t förbehålla sikh adt den samma der till förordna, hvilket h. k. M:t doch försäkrar borgerschapet att sällan och icke uthan af vichtige schäl schie schola, städerne sielfve till nydta och fordel. Men kiörkiherdar, scholemästare samt alle andre andelige och verldzlige betiente förblifve vidh så väl hvars och ens dervid hafvande rätt som i synnerhet stadzens enschylte privilegier jempte saksens artz och beschaffenhetz fordrande.

22. Det expedient, som borgerschapet underdånigst förebringa, förmedelst edt omslagh adt kunna komma till deste promptare betalning, kan fuller hafva sine schiäl, men efterdy lätteligen må sikh tilldraga, det edt sådant omslagh så snart tors en borgare träffa som en annan, på hvilken händelse mången schulle komma i misscredit, städerne sielfve till ruin och undergång, hvarföre vill h. k. M:t tillse, huru vida sådant vid executions vercket vederbörligen kan förekommas och remedieras, så och en prompt betalning befordras, hvars och ens hafvande rätt och privilegier oförkrenckte.

23. Adt expediter och fremmande köpmen schole dhett ene året efter dhett andre continuerligen liggia i städerne och sökia att eludera handelsordinantierne, borgerschapet till störste præjuditz och förfångh, dhett håller h. k. M:t helt oskäligt och vill, adt hvadh dher öfver för dedta af godhe skiäl finnes statuerat, handhafves och effterkommes, så och i det öfrige, att här med förfares, som i den 4:de puncten är resolverat.

§ 24. Taxan på stora sjötullen och 1658 års taxa på »porttullen» skola ånyo tryckas, med de lindringar, som kunna medgifvas. — § 25. Finska och bottniska städers fartyg skola som förut visiteras vid Vaxholm.

26. Sidst och sluteligen, såsom h. k. M:ts tro undersåther af borgerschapet underdånigst anhålle, att hvadh på en allmen riksdagh varder stadgat och förordnat, må hafva dess laga krafft, till dess dhett på en allmen sammankompst af samptlige riksens ständer kan blifva ophäfvit, altså hafver h. k. M:t funnit gott sig deröfver så förklara, att hvadh som af h. k. M:t medh samptlige riksens ständer på en allmen riksdagh blifver slutit och afschiedat, dhett schall hafva dhess krafft, till dess dhett vid en annan riksdagh varder förändrat, och hvadh h. k. M:t elliest en eller annan på dess kla-

gan i nåder villfarer, der vid förblifver h. k. M:t i den otvifvel-
 achtige tillförsicht, dhet borgerschapet tilltro h. k. M:t icke uthan
 drifvande schiäl någon förändring uthi ett eller annat anstella. Men
 när omständerne och riksens eller undersåthernes välferd sådant
 oundvikeligen fordrar, kan h. k. M:t sig icke låta i dess rätt och
 dragande k. försorgh öfver riket och dess inbyggjare lida något
 ingrep och förfång.

Förblifvandes för dhet öfrige samptlige riksens borgerschap
 med all k. gunst och nåde altid väl bevågen. *Actum ut supra.*

Uppå högstbemälte h. k. M:ts, respective vår elschelige käre
 her sons, så och allernådigste konungs och herres vegner

Hedewig Eleonora

Per Brahe

Grefve till Vissingsbårg
 S. r. drätzet

C. G. Wrangell

S. r. marsch

Clas Sternsköldh

i r. amiral. stelle

Magnus Gabriel De la Gardie

S. r. cantzler

Gustavus Bonndhe

S. r. skattmestare *mp*

Daniel Behmer *mp*

154. Förmyndarstyrelsens resolution på stadens besvär rörande
 adelsmäns domfällande, inkvartering m. m. Stockholm den
 17 december 1664.

Original på papper i Stockholms rådhusarkiv: *Kongl. bref till magi-
 straten i original II.* — Märke efter det bortfallna sigillet mellan änke-
 drottningens och öfriga undertecknares namnteckningar.

K. M:tz nådige resolution och förklarigh öfver
 dess trogne undersåthers, borgmestare och råd z i
 denne k. residentstadhen Stockholm, underdånigst
 insinuerade desiderier och besvärspuncter, gifvin här-
 sammastedes den 17 *decembris anno* 1664.

1. Såsom h. k. M:t dess tro undersåther, borgmestare och rådih här i Stockholm, underdånigst opteckie och tillkiänna gifve, huruledes någre af adelsståndet och andre, som sittia uthi förnembelige tjänster och ämbeten och på en eller annan gångh för lägersmål och annat anklagas, schole hafva begynt draga sigh undan justitien och icke velat för rätterne comparera, hvarigenom synden schall vara blifvin ostraffat och dhe oförrättade personer den ene tiden effter den andre förgefves hafva måst anropa domarens *assistance* och the medel, som tiäna att förlika sigh både medh Gudh och mennischior, underdånigst anhollandes, att h. k. M:t sådant i nåder techtes remediera och förekomma, altså och emedan sådant icke bör tolereras, dy vill h. k. M:t, att öfverståthollaren räcker i dette fallet magistraten handen och så lagar, att der på behörige böter måge anschaffas, efftersom och han, tillika medh magistraten, när någre *speciales casus* förefalle, som dhe intet kunne så *stricte procedera* medh, som *vigor legis* elliest reqvirerar, hafve theröfver att sökia k. M:tz hofrätt eller och k. M:t sielf om assistentz, då dhem schall ske effter saksens beschaffenhet ett schiäligdt nöje.

2. Hvadh dedh vidhkommer, att dhe för dedh andre underdånigst ansökie, dhet dhe båtmän, som för denne staden kunne vara schrefne, måge allena här hafva och sökia theras hemvist och opehelle, och att dhe andre, sedan the vidh dedh k. amiralitetet intet mere hafva till att bestella, måge tillhollas att begifva sigh hem till sine roter, såsom och att the soldater, som här vidh slottet ingen tjänst giöra, måge i lika måtto förvisas till theras hemvist på landet, förmenandes therigenom tiufveri, slagsmål och annan odygdh, jämväl besmittelige siukdomar till en stor del kunna förekommas och afskaffas, så finner h. k. M:t schiäligdt, att öfverståthollaren jempte stadzens magistrat träder här öfver tillsammans medh krigs- och amiralitetzcollegierne, så vida saken någotthere angår, och tillse, huruvida dette låter sig practicera, efftersom h. k. M:t och dess föruthan icke holler orådeligit, att en inquisition i stadhen och på malmerne en gång eller två om året anstalles, att man således deste bättre må kunna erfara, hvilke sådane äre, som tillfoge borgerschapet men, och hvilke elliest någon erlig handtering drifve, schaffandes sedan på alt oschick vederbörlige böter.

3. Aldenstundh borgerschapet här i stadhen myckit öfver dess förmågo schall graveras vidh inqvarteringen, i dedh nästan inge *vices* eller omskifften om året thermedh giöras kunne, och borgmestare och rådih förthenschuldih underdånigst anholle och för them

bönfalle, att visse rullor på bemälte inqvartering under h. k. M:tz namn måge inrättas och autoriseras, på dedh att berörde borgerschap der uthöfver emot h. k. M:tz villie och vetschap samt välmente nådige intention icke må besväras och incommoderas, hvarföre, såsom h. k. M:t icke obenägen finnes att villfara staden uthi alt det, som giörligit är, så hafver h. k. M:t förordnat visse commissarier, som inqvarterings rullorne schole öfverse och giöra h. k. M:t der öfver underdånig relation, då h. k. M:t sedan vill så laga, att borgerschapet ther vidh effter möjeligheten schall vederfaras någon lindring och moderation.

4. Öfver stadsens gjorde förstreckning till h. k. M:tz frumodher, h. k. M:t drottning Christina, som schall bestå uthi 42,876 daler silfvermynt, hvilken dhe underdånigst begiäre måtte refunderas och betalas, effter dhe en så långan tidh sin egendom icke uthan stor afsaknadh hafva måst ombära, vill h. k. M:t sikh i nåder hafva resolverat, att dess cammarcollegium schall taga den saken uthi betänckiande och effter giord liquidation tillse, på hvadh sätt berörde förstreckning kan refunderas af någre extraordinarie medel, som staten icke gravere, efftersom h. M:tz bref till samma cammarcollegium vidare förklarar¹.

5. H. k. M:t hafver låtit sig underdånigst berätta, huru såsom dhe fattige här i stadhen dageligen schole tillökas och månadzcollecten ther emot tidh ifrå tidh aftaga och förminskas, hvarföre och emedan borgmestare och rådth förtenschuldh underdånigst anhölle, att till bemälte fattiges underhollande något *ex publico* må contribueras, i synnerhet att ammiralitetz armbössan och the fattiges penningar, som tages vidh tolagens erläggande, såsom och att dedh för detta uthlofvade quantum af tobäckshandelen måge ther till så väl som till barn- och tuchthuset uthgiöras och employeras, altså och effterdy h. k. M:t framdeles är sinnat en uthförlig tiggare ordningh af trycket låta uthgå, så vill h. k. M:t vidh samma tillfälle draga en nådig försorg, att tidige böter här emot, vari sikh af dhe medel, som magistraten här ofvantill föreslår, eller andre, schole måge anschaffas och sedan till dhe fattigas underholdh employeras.

6. Belangande surplusen, som *anno* 1660 lades på dedh vin, oppå hvilket borgmestare och rådth är förundt tull- och accisfrihet, för hvilken surplus dhe och nu underdånigst anhölle att förschonas, helst emedan dheras der å gifne privilegium schall vara fast äldre

¹ Jfr sid. 349.

än dedh andre städer här i riket deröfver sedermere hafve förverfvat, magistraten och i bemelte andre städer mäst allena hafve vinhandelen, män der emot här i stadhen ganska många sig deraf nära, till förtiga att derhos borgmestare och rådh härsammastedes schole hafva myckit trägnare arbete än dhe uthi andre städher, så steller h. k. M:t sådant alt till sin orth, män tviflar likväl icke, att dhe låthe sigh behaga dedh, som här öfver stadgat är, remitterandes dette uthi dedh öfrige till h. M:tz resolution öfver städernes general besvär, hvar dedh finnes uthförigare besvarat¹.

7. Emedan staden uthi dess inkompst, icke ringa afsaknadh ther af schall taga, att någre skeppare understå sigh, sedan dhe hafve bekommit uthräkning för den tolaga, som dhe för inkommande och uthgående godz effter privilegierne gifva böre, aflöpa, för än dhe stadhen dess rättighet hafve betalt och contenterat, och magistraten förthenschuldh underdånigst anholler, dedh oppå k. M:tz tullcontoir må göras sådan anställningh, dedh intet schepp eller farkost måtte derifrå afferdas och medh pass förses, för än dhe hafve bevist sigh stadsens rätt i tolaga och annat hafva af lagdt och betalt, hvarföre, såsom h. k. M:t holler detta aldeles schiäligdt, så vill h. k. M:t till dess generaltullförvaltare Drakenhielm här öfver vederbörlige ordres afgå låta, att han schall secundera stadhen häruthinnan och så laga, dedh dette missbruket må varda remedierat och afskaffat.

8. Såsom k. M:tz och chronans farkoster, som årligen passera genom slysan, schole göra en siette part emot dhe andre, som till staden sine slysepengar afläggia och till bemälte slyses vidhmatchollande icke deste mindre årligen myckit opgår, hvarföre och magistraten underdånigst anholler, att staden derföre antingen må niuta någon afkortning i dess ordinarie uthlagor, eller och att af sådane farkoster någon recognition gifvas måtte, helst emedan under samma frihet icke ringa underslef schall föröfvas, stadsens intrader till men och afsaknadh, altså och emedan h. k. M:t icke kan sig någon ny last påbürda, dy vill h. k. M:t förmoda, att staden af bemälte chronans farkosters genompasserande ringa afsaknadh schall taga, män missbruken, som elliest ther vidh schole föröfvas, schattar h. k. M:t schiäligdt att böra hemmas och vill, att öfverståthollaren schall holla der öfver alfvarsam handh.

9. Aldenstundh åthschillige personer, så väl af chronans betiänte som andre, schole i staden och på malmarne besittia stadsens

¹ Jfr sid. 373.

tompter och doch vägra till stadhen att uthgiöra der af gående tompören, hvilket magistraten härsammastedes underdånigst begiärrar måtte remedieras och botas, hvarföre och emedan dedh är schiäligt, att dhe, som stadsens tompter besittie, måge och gifva therföre den recognition, som ther af gå bör, altså schole alle vederbörande ställa sigh sådant till hörsam efterrättelse och icke uthi en så billig sak tergiversera, gifvandes godhvilleligen till staden, hvad densamme tillstår.

H. k. M:t förblifver för thet öfrige borgmestare och rådih och denne residentz stadhen Stockholm medh all k. ynnest och nådhe altidh välbevågen. *Datum ut supra.*

Uppå högstbemälte h. k. M:tz, respective vår elschelige käre herr sons, så och allernådigste konungs och herres vägnar

Hedewig Eleonora

Sevedh Bååth Carolus Mauritius Lewenhaupt Gustaff Otto Stenbock
i r. drotzetens stelle i r. marskens stelle S. r. admiral

Magnus Gabriel De la Gardie
S. r. cantzler

Gustavus Bonndhe
S. r. skattmestare *mp*

Daniel Behmer *mpria*

155. Förmyndarstyrelsens bref om tullfrihet på tegel. Stockholm den 15 november 1666.

Riksregistraturet 1666, november—december, fol. 150, v. —151.

Öppet bref för Stockholms stadh att niuta tullfrihet på det tegel, som tillvärkas i Horn och Grindz haga.

Vi Carl etc. giöre hermed vitterligit, det hos oss hafva våre tro undersåhare, borgmestare och rådih i vår residentz stadh Stock-

holm underdånigst tillkienna gifvit, huru såsom bemälte stadh Stockholm iblandh andre k. benådningar hafver altidh nutit tullfrihet på det tegel, som tillvärkas i Grindz och Horns hagar, ödmjukeligest supplicerandes at vid den igenom k. mildhet inrättade frihet blifva confirmerade. Samma våre trogne undersåtares och magistratens underdånige anhållande hafve vi i nådher ansedt och i betrachtande icke allenast af den frihet, som staden härtill i tullen för teglet effter gammalt bruk nutit hafve, uthan och att bemälte tegelbruk äre belägne på stadzens mark nästan in emoth stacketet, så att dhe, som därvid arbeta, icke mindre äro underkastade accis och tull än andra stadzens invånare, serdeles och i synnerhet till att derigenom befordra stadzens byggninger, hafve förberörde skiäl funnit, bevilliat och effterlåtut, efftersom vi och etc., det bemälte stadh Stockholm skall för tullens erläggande af alt det tegel, som i Grindz och Horns hagar tillvärkas, nu hereffter, så väll som för, vara befrijade. Vi befalle derföre hermed vårt cammarcollegio sampt generalinspector öfver tullarne, det dhe låta merabemälte magistrat samma frihet verkeligen åthniuta, icke görandes dem etc.

H(edvig) E(leonora).

P(er) B(rahe). C(arolus) M(auritus) (Lewenhaupt). G(ustaf) (Otto) S(tenbock). P(er) Spar(re). G(ustaf) Baneer.

S. Franc

156. Förmyndarstyrelsens bref om börsbyggnad och nederlagsfrihet. Stockholm den 11 mars 1667.

Original på papper i Stockholms rådhusarkiv: *Kongl. bref till magistraten i original IV.* — Märke efter det bortfallna sigillet på sid. 4, där det tjänat till försegling af det hopvikta brefvet. Utanskrift till borgmästare och råd i Stockholm. Antecknadt öfverst på sid. 1: *Insinuerat och upläsit den 14 martii 1667.*

Carl, medh Guds nådhe Sveriges, Giöthes och Vendes konung och arffurste, storfurste till Finnlandh, hertig uthi Skåne, Estlandh,

Liflandh, Carelen, Bremen, Verden, Stettin-Pommern, Cassuben och Venden, furste till Rügen, herre öfver Ingermanlandh och Wissmar, så och pfaltzgreffe vidh Rhein i Beijern, till Göllich, Clewe och Bergen hertigh etc. Vår ynnest och nådige benägenhet medh Gudh alzmechtigh. Ehuruväl, tro undersåthe, borgmestare och rådih i Stockholm, vi förr detta hafve hafft något betenckiande till at låtha byggia upp beursen på den orth, som I hafven giordt dessein uppå, nemligen uppå den platzen vidh Jerntorget, der vågen står, uthan ärnadt till att låtha byggia den samma vidh en annan beqvemligh orth och stelle, likväl, emädan såsom I allareda hafven lagdt vidh Jerntorget neder en temmligh summa peningar igenom pålande och grundens leggiande, samma orth icke heller der till aldeles obeqvem är, uthan kan förmedels en godh dessein där till väl adapteras; ty vilie vi, att bemålte platz, der vågen nu står, der till aldeles behållas, medh nådig vilie och befallning, att I till bemålte beurses uppbyggande all nödig anstallt giören, så lagandes, at den medh det forderligest motte kunna blifva ferdigh och, så myckit giörligit är, samma byggningh effter en väl formerat dessein fullbordas.

Vi notificere eder jempte här medh, det vi i desse dagar hafve beneficerat stadhen Stockholm medh nederlags frihet på salt, vin, brennvinn, papper och alla ryske grofve varor, och såsom till samma varors deposition billigt fordras publiqve stadzens hus både för de traffiqverandes beqvemlighet, såsom och för stadzens egen nytta och förbättringh i dess inkomster, men the samma ännu intet bygde äro, uthan kiöpmännen förorsakas i medler tidh att bruka *privatorum* hus, altså vill det och vara af nöden, at I deruppå ären betenkte, så at sådane hus motte blifva uppbygde, men såsom dhet nu i hastighet af stadzens medel intet lærer kunna ske, så hafve vi funnit herutinnan ett expedient, nemligen at förinna några *privatis* till att byggia och opsettia ett nederlags hus effter en viss dessein vidh Södermalms stenbro på den sidan, som vetter åth salltsjön, medh en sådan förordning, att samma *privati* måge fuller byggia nederlagshuset upp, men likväl intet tilvella heller anmätha sig hvarken på platzen heller sielfva byggningen någon egendomb, uthan skole vara plichtige at cedera staden hela nederlagshuset emoth betalningen, men i medler tidh nyttia det således, som the bäst kunna och gitta. Härigenom förmode vi, at både sielfve huset lærer blifva igenom sådane medel opbygdt, och intention at befordra nederlaget, thet gemena bästa till goda, uthan

stadzens præjudice främjat och befordrat, hvilket eder länder till underdånig effterrättelse, och vi befalle eder Gudh alzmechtig nådeligen. Stockholm den 11 *martii* 1667.

Uppå högstbemälte h. k. M:tz, vår elskelige käre herr sons, så och allernådigaste konungs och herres vegnar

Hedeuig Eleonora

Sevedh Bååth
i r. drotzetens stelle

L. v. d. Linde
I r. mars. stelle

Gustaff Otto Stenbock
S. r. amiral

Mågnus Gabriel De la Gardie
S. r. cantzler *mp*

Gustavus Soop
i rigs skattmestarns stele

S. Franc

157. Förmyndarstyrelsens resolution om rådmanstjänsterna. Stockholm den 25 april 1668.

Original på papper i Stockholms rådhusarkiv: *Kongl. bref till magistraten i original* II. — Märke efter det bortfallna sigillet mellan änkedrottningens och öfriga undertecknares namnteckningar.

K. M:ts resolution angående magistratens i Stockholm innelagde supplication angående rådmanstjänsterna. *Datum* Stockholm den 25 april *anno* 1668.

Såsom k. M:t förnimmer, det ordinarie rådmans talet her i staden emot h. M:ts drottning Christinas *anno* 1648 giorde förordning¹ för visse orsaker skull är tillökt och att der igenom bemelte stat icke ringa är graverat vorden, ty hafver k. M:t uppå magistratens ödmuige anhållande her med velat i nåder förinna, att dhe, så lenge som det extraordinarie talet af rådmennen varar, måtte få innehålla med nogot annat rådmansval, eftersom k. M:t

¹ Se N:o 129.

icke allenast magistraten försäkrar sig intet villia nogon ther till recommendera heller påträngia, utan och her med befaller, det de sådant sielfve granneligen i acht taga, användandes medelen, som öfver staten äro, så mycket det sig göra låter, till nödige publike byggningar her uti staden. *Actum ut supra.*

Uppå högstbemälte h. k. M:ts, vår respective elskelige käre herr sons, så och allernådigste konungs och herres vegnar

Hedeuig Eleonora

Per Brahe

Grefve till Vissingsbårg
S. r. drätzet

L. v. d. Linde

I r. mars. stelle

Gustaff Otto Stenbock

S. r. amiral

Sten Bielke

uthi r. cancel. ställe

Gustavus Soop

I rigs skattmesterens stelle

S. Franc

158. Förmyndarstyrelsens bekräftelse på drottning Kristinas donation af Beckholmen. Stockholm den 11 juni 1668.

Original på papper i Stockholms rådhusarkiv: *Kongl. bref till magistraten i original II.* — Sigillet löst (se under N:o 143), har varit fästadt mellan änkedrottningens och öfriga undertecknares namnteckningar. — Antecknad på sid. 4: *Upläsit den 24 juni 1668 på Stockholms rådhus.*

Vi Carl, medh Gudz nåde Sveriges, Giöthes och Vendes konung och arffurste, storfurste till Finlandh, hertigh uthi Skåne, Estlandh, Lifland, Carelen, Bremen, Verden, Stettin-Pommern, Cassuben och Venden, furste till Rügen, herre öfver Ingermanlandh och Wissmar, så och pfaltzgreffe vidh Rhein i Beijern, till Güllich, Clewe och Bergen hertigh etc., giöre vitterligit, att, såsom vår högtärade fru

¹ Se N:o 123. Datum är rätteligen 27 mars.

moder h. M:t drottning Christina hafver förmedelst dess öpne bref af den 7 martii anno 1647¹ ibland andre beneficier förundt stadhen Stockholm till dess uthrymme, populerande och bebyggande Beck- och Tiärnholmen, som resolutionen i sigh sielf vidare förmäler, altså och emädan magistraten härsammastädes låter förstå sigh villia befordra numera k. intention och på samma hollme effter viss dessein byggia och uprätta låta packhus och till den ändan tompter uthdela, som dhe trafiquerande kunde sigh betiena af, ty hafve vi icke allenast stadhen velat vidh berörde drottning Christinas donation handhafva och maintenera, uthan och samma deres förslag gillat och approberat och således förundt, att dhe, opræjudicerat någon rätt, som en heller annan kan hafva, måge packhus på bemälte hollme byggia och upsättia, doch med den condition, att, såsom sådane bygningar icke allenast måste vara till nytto och commoditet, uthan och stadhen till heder, at dhe packhus och spiker¹, som der byggias, skole derföre vara effter en vacker och lika dessein på hela hollmen. Till yttermera visso är detta med vårt k. secret och vår högtärade elskelige käre fru moders samt dhe andre våre och vårt rikets respective förmyndares och regerings underskrift bekräftat. Datum Stockholm den 11 junii 1668.

Hedeuig Eleonora

Christer Horn
I r. drotzens ställe

L. v. d. Linde
I r. mars. stelle

Gustaff Otto Stenbock
S. r. amiral

Magnus Gabriel De la Gardie
S. r. cantzler

Sevedh Bååth
S. r. skattmestare

S. Franc

¹ Se noten sid. 291.

159. Förmyndarstyrelsens bref till riksskattmästaren och kamarråden om den lilla holmen i Norrström. Stockholm den 11 juni 1668.

Afskrift i Stockholms rådhusarkiv: *Kongl. bref till magistraten i original II.*

Carl etc. Vår synnerlige ynnest och nådige benegenhet med Gudh alzmechtig. Vi monde, tro män, herr skattmestare och samptelige cammer råd, af den 23 *julii* år 1662 eder beordra¹, att, alldenstund vi staden Stockholm för visse orsaker hade förundt och bevilliat den lille hollmen i Norre ström, som (af) h. M:t drottning Christina till salig riksrådet herr Erick Gyllenstierna var donerat, att bemälte herr riksrådetz arfvingar med ett vederlag contenteras måtte, och såsom magistraten her i staden om effect på samma nådige förordning underdånigst ansöker, det vi och dem intet kunna förvägra, anseendes dhen publicque byggning, som dhe till det gemena besta der och i Norreström upsettiandes varde, altså befalle vi eder i nåder, det I medh salig herr riksrådets arfvingar om samme hollme accorderen, så att dhe med nogot vederlag acomoderas och merbemälte hollme sedan utan lengre drögsål staden tillägnas och inrymmas måtte. Vi befalle eder etc. Stockholm den 11 *junii anno* 1668.

Uppå högstbemälte h. k. M:ts etc.

Hedewig Eleonora

Peer Brahe

Lorentz v. d. Linde

Gust. O. Stenbock

Magnus Gabriel De la Gardie

Sewed Bååt

S. Franc

¹ Se ofvan N:o 150.

160. Förmyndarstyrelsens bekräftelse på Norrströms upplåtande till staden. Stockholm den 11 juni 1668.

Original på papper i Stockholms rådhusarkiv: *Kongl. bref till magistraten i original II*. Märke efter det bortfallna sigillet mellan änkedrottningens och öfriga undertecknares namnteckningar. Tryckt i *Handlingar till frågan om Helgeandsholmens reglering*, sid. 47.

Vi Carl, medh Gudz nåde Sveriges, Giöthes och Vendes konung och arffurste, storfurste til Finlandh, hertigh uthi Skåne, Estlandh, Liflandh, Carelen, Bremen, Verden, Stettin-Pommern, Cassuben och Venden, furste till Rügen, herre öfver Ingermanlandh och Wissmar, så och pfaltzgrefve vidh Rhein i Beyern, till Gulich, Cleve och Bergen hertigh, giöre hermed vitterligit, at, såsom vi förmedels vårt öpne bref af den 25 *martii* 1662¹ mände magistraten her i vår residentz stadh Stockholm emot en viss afgifft på serdeles vilkor förunna hela Norre ström medh lanan och (de) numera i underdånighet anhåller at få allena niuta och behålla bemälte ström till deres disposition sampt den till publike nytta och besta att bruka, altså hafve vi så väl för berörde afgifft, den stadhen årligen är skyldigh at erleggia, såsom och af gunst och nådhe confirmerat och bekräftat, såsom vi och hermed och i detta vårt öpne brefs krafft confirmere och bekräfte magistraten här i stadhen vidh samma resolution och contract, så at stadhen må och skall samma Norreström till stadsens gagn och besta effter brefvets innehåldh få nyttia och till sin disposition behålla, varandes den, som bemälte ström antingen nu för denne tidhen på hvariehanda sätt bruker heller och hereffter bruka vill, obligerat till at erhålla magistratens consens och samtycke deruppå, jämväl och sigh med bemälte magistraten på besta sättet, som dhe sig emillan kunna, förenas. Thet alla, som vederbör, sigh hafva at effterrätta. Till yttermera visso är detta med vårt k. secret och vår högtärade elskelige kära fru moders sampt dhe andre våre och vårt rikes respective förmyndares och regeringens underskrift bekräftat. Datum Stockholm den 11 *junii* 1668.

Hedewig Eleonora

Per Brahe Grefve till Vissingsbårg S. r. drätzet	L. v. d. Linde I r. mars. stelle	Gustaff Otto Stenbock S. r. amiral
Magnus Gabriel De la Gardie S. r. cantzler		Sevedh Bååth S. r. skattmestare

¹ Se ofvan N:o 148.

161. Förmyndarstyrelsens resolution på städernas besvär rörande landsköp, kompanier m. m. Stockholm den 27 augusti 1668.

Original på papper i Stockholms rådhusarkiv: *Kongl. bref till magistraten i original II.* — Sigill (se under N:o 143) mellan änkedrottningens och öfriga undertecknares namnteckningar. Tryckt i *Stiernmans Riksdagars beslut II*, sid. 1532 ff.

K. M:ts nådige resolution och förklaringh öfver dhe allmenne besvär och klagomål, som samptlige borgerskapet, vedh denna nu påstående riksdagh församblade, underdånigst hafva ingifvit och föredraga låtit, gifven i Stockholm den 27 augusti anno 1668.

Såsom k. M:t dess trogne undersåthares af borgerskapet underdånigste anläggigheter och besvärspuncter hafver låtit sikh i underdånighet föreläsa och så väl af bemälte theras skriftelige upsatt som och muntlige berättelse nådigst intagit och förnummit, hvadh them så alle i gemen som någre städer i synnerhet hålst trycker och angår, altså hafver k. M:t sikh öfver hvar punct i synnerhet effter sakernes beskaffenhet således nådigst förklarad, som föllier.

§ 1. Borgerskapets begäran, att plakatet för Stockholm "om excessers hämmande på gator och gränder", måtte efter löfte på riksdagen den 1 september 1664 (se ofvan, sid. 369) utfärdas för samtliga städer, vill k. M:t ej uppfylla, emedan plakatet ej lämpar sig för alla orter. Städerna böra hålla sig till Sveriges lag, och om därutöfver några stadganden behöfdes, skulle guvernörer och landshöfdingar få i uppdrag att utfärda sådana.

§ 2. Föregående förbud för andra ståndspersoner att drifva borgerlig näring, speciellt de som fattades vid riksdagarna i Göteborg 1660 och Stockholm 1664 (se ofvan sid. 322 ff. och 369 ff.), bekräftas till alla delar, hvarjämte vissa förmåner beviljas uppstäderna.

§ 3. Handeln med järn, koppar m. m. vid Afvestafors förbjudes.

4. Borgerskapetz underdånige begäran, att dem uthom borgareståndet, som uthi skepp och andre farkoster participera, icke må tillåtas den del af inkommande ladningh, som dem kan tillfalla, uthmångla och försälja å landet eller i städerna till någon fremmande eller uthi smått uthan till borgerskapet stycketals och i gross, hafver k. M:t tagit i nådigt betenckiande och finner sådant vara skäligit, jemväl befaller, att det häreffter må tagas uthi acht, uppstädzborgarena allenast undantagna, som medh salt för deras

rekningh och skepspart skola fritt hafva att föra af stapelstaden och den varan föryttra, som de bäst gitte, efter det som uthi den andre puncten är författadt.

§ 5—6. Om Boråsbornas och kringstrykande "hecktemakares" handel.

7. Belangande de åthskillige besvär, hvarom borgerskapet i den 7:de puncten underdånigst anholla, så vill k. M:t sikh öfver hvartera i synnerhet här medh nådigst hafva resolverat, som föllier: Hvadh borgerskapet för det första sikh underdånigst besvärar öfver tobackscompagniet, att det effter dess plickt och skyldighet icke skall hantera den varan, som sikh bör, så vida som det icke försällier hvart godz för sikh och effter dess värde, uthan förmän-ger thet hvart om annat och det öfver den giorde taxan stegrar och förhöijer sampt och ofta ruttit och odugeligt godz them på-bördar, underdånigst förthenskull anholdandes, att den handelen må gifvas borgerskapet fri och bemälte compagnie upphäfvas, så ehuru-väl k. M:t är genom ett visst contract ännu på fem års tidh för-bunden till vissa personer, som emoth en ansenligh summa pennin-gar hafva sikh den handelen förarenderat, icke desto mindre, på det borgerskapet må giörligen kunna se och erfara, att k. M:t gärna söker theras upkomst och vältrefnad, ty hafver k. M:t, för-nimmandes borgerskapet vara så myckit angelägit om den hande-len, här medh nådigst vellat effterlåta, att ther samptlige stä-derna kunna förena sikh om att villia erleggia till k. M:t och cronan så stor summa årligen, som till k. M:t de andre här effter skyldige äre att betala, så skola the till samma arende vara när-mast, på hvilken händelse de medh vårt generalcommerciecollegio ville träda tillsammans och sine förslagh ther framte, så och tillse, om ock på hvadh sätt sådant sikh bäst giöra låter. Dock skulle denne handelen icke stå på detta sättet att transportera till bor-gerskapet, så kan k. M:t för cronones interesse skull icke uphäfva det förre arrendet, villiandes då ett vist reglement författa låta, hvareffter så compagniet som andra sikh skola hafva att rätta.

(Om lindrigt pris på salt och uppstädernas utrikes seglation och skeppsfarten samt om finska och norrländska städernas klagomål öfver tjärskompaniet).

Hvadh de andre manufacturer vidkommer, som af k. M:t medh särdeles privilegier äre benådade och borgerskapet sikh öfver be-svära, att de inthet låta tillarbete gott och upricktigt godz, ey

heller det till den myckenhet, som hela landet betarfvar, det icke heller för sådant pris försälia, som det uthomlandz kan köpas före, medh mera slikt, som de i underdånighet föredraga och till k. M:t:z nådigste rättelse hemställa, så hafver k. M:t haft sådant i nådigt betenckiande, och såssom k. M:t å den ene sidan finner för riket hel nyttigt, att sådana manufacturer effter handen måge inplanteras och här komma på gångh, så och å den andra nogsampt kan betrackta, att sådana nye värck i förstonne icke alldeles, som sigh bör, kunna drifvas och fortsättias, för än the i längden kunna vinna någon bättre styrckio och efftertryck, altså vill k. M:t vara betenckt på sådana medel, som till bemälte manufacturers reglement kunna vara tienlige, tå och borgerskapet sedan skall finna ther vidh ett gott nöje.

§ 8. Om stora sjötullen och myntningen. — § 9. Om specialbesvär från städer i Småland och det skånska generalguvernementet. — § 10. Frågan om upphäfvande af "superplusen" af salt och vin uppskjutes. — §§ 11—12. Om lilla tullen och accisen. — § 13. Om städernas i Norrland, Finland och skånska generalguvernementet besvär öfver vissa tullars utgörande på flere orter för samma varor.

14. Att hantvärckarnes och embeternes skrår och välfångne privilegier måtte öfverses sampt och att den generalskråordningen borgerskapet må communiceras och sedan af trycket uthgå, vill k. M:t medh det första låta ställa uthi värcket.

15. Borgerskapets underdånige begäran, att de uthom borgerskapet, som bo i städerna, måge efven participera af bördan uthi boskaps-skattens erleggiande, hafver k. M:t så vida skäligh funnit, som den medh förra riksdagsbesluth kan vara conform och elliest andre genom privilegier ther ifrån icke kunna vara exempte. Men den lindringh, som en del af städerna theruthinnan sökia, kan k. M:t sigh för denne gången inthet resolvera till, efftersom k. M:t förmodar, att samma städer heller skola taga något till än af.

16. Hvad borgerskapet sigh underdånigst besvära öfver ridderskapet och adelen, att de effter k. M:t:z nådigste resolution af den 26 *novembris* 1660 skola tillvälla sigh inlösnings rätten af den skattejordh, som kan vara till salu, så, alldenstundh k. M:t:z meningh thervidh ey annorlunda är än om sådan skattejordh, som en och annan af adel sielf kan äga räntan af och inga andra bördesmän effter lagh finnas, hvarföre kan k. M:t samma förra resolution inthet ändra, hälst effter cronan hafver samma rätt tillförende haft,

men den sedermera åth adelen updragit, och elliest är æquiteten likmätigt, att den, som äger uthlagorne, bör och för andra niuta den förmån att vara nämpste kiöpare af jorden.

17. Till att hemma och förekomma den stora skuldh, som en och annan af borgerskapet hafver sigh fördiupat uthi öfver sin förmögenhet och såledeles måst fallera och komma till korta, förandes andre, som dem betrodth hafva, medh sigh uthi skada och vidlöfftighet, hvaremoth borgerskapet underdånigst begärar något gott medel och att ett vist straff måtte sättias på dem, som således mothvilligtvis genom slöseri eller annat egit vållande bringa sigh och andra på obeståndh, så finner k. M:t uthi slike mål inthet giörligare än att borgerskapet rättar sigh effter Sveriges lagh, så att en sådan, som inthet kan betala sin skuldh medh sine medel, må skall det giöra medh arbete och vari det i creditorens våldh, hvaröfver och executoren skall holla alfvarligh handh, så offta han ther om ansökes.

18. Belangande borgerskapetz underdånige åstundan och begäran, att de åthskillige hälsosamme stadgar, ordningar och beslut, som den ene tiden effter annan kunna vara publicerade, men nu icke mera finnas till kiöps, måge å nyo upläggias, them till underdånigh effterrättelse, så hafver k. M:t sådant i nåder bevilliat, så vida de för närvarande tidh kunna finnas nödige.

19. Postbrefvens betalningh anlangande, effter k. M:t hafver nu under händer att inrätta en viss postordningh, så vill och k. M:t taga denne borgerskapets ödmiukeste begäran thervidh i bettenckiande, som det sigh bäst kan skicka och giöra låta.

20. Den påminnelse, som borgerskapet uthi underdånighet framställer om executions befodran, hafver k. M:t medh nåder in-tagit, och såssom nu en excutions ordningh är under händer att publiceras, så förmodar k. M:t, att bemälte execution häreffter medh större alfvar och efftertryck skall kunna drifvas och fort-sättias.

§ 21. Skyldighet för städerna att endast, när så påfordras, hålla "lådior" vid amiralitetet i Stockholm. — § 22. Om de gamla och nya mässingsbruken.

23. Hurusåssom många skola understå sigh uthi sterbhusen att dela egendomen, för än gäldh af oskipto är guldin, hvaraf försor-sakas stora vidlöfftigheter, sådant förnimmer k. M:t ogärna, och såssom detta sträfver emoth Sveriges lagh, så vill k. M:t, att ve-

derbörande holla alfvarligen hand theröfver, att borgerskapet therigenom icke må ske något förnär.

K. M:t förblifver för det öfrige dess trogne undersåthare af samtliga borgerskapet medh all k. ynnest och nåde välbevågen.
Actum ut supra.

Uppå högstbemälte h. k. M:tz, respective vår elskelige käre herr sons, så och allernådigste konungh och herres vägnar

Hedeuig Eleonora

Per Brahe
Grefve till Vissingsbårg
S. r. drätzet

L. v. d. Linde
I r. mars. stelle

Gustaff Otto Stenbock
S. r. amiral.

Magnus Gabriel De la Gardie
S. r. cantzler

Sevedh Bååth
S. r. skattmestare

Johan P. Oliwekrans

162. Förmyndarstyrelsens resolution om bro och bropenningar vid Hornsund. Stockholm den 4 november 1668.

Original på papper i Stockholms rådhusarkiv: *Kongl. bref till magistraten i original II.* — Sigill (se under N:o 143) mellan änkedrottningens och öfriga undertecknares namnteckningar.

Vi Carl, med Gudz nåde Sveries, Giötes och Vendes konung och arffurste, storfurste till Finland, hertig uti Skåne, Estland, Lifland, Carelen, Bremen, Verden, Stettin-Pommern, Cassuben och Venden, furste till Rügen, herre öfver Ingermanland och Wissmar, så och pfaltzgreffe ved Rein i Beijern, till Göllich, Clewe och Bergen hertig, gjöre vitterligit, att, alldenstund vi befinne icke ringa skola hielpa till deras, som resa, beqvämlighet och godo, der i stället för den färjan, som nu till de resandes öfverförande öfver Hornsund hålles, en bro i det stället bygdes, betrachtandes, att bemälte öfverfart hindras esomofftast af storm och oväder samt andra hendelser, dem resandom till merkelig hinder och olegenhet, och hos oss hafva våre tro undersåtare, borgmestare och råd h uti vår residentz stad Stockholm, sig tilbudit att villia låta byggja öfver bemälte Hornsund

en bro, der staden kunde få niuta de vilkor och friheter, som till färians ved macht hållande och folkets underhåldh förmedelst visse färiepenningar förundt är, altderefore hafve vi, så väl i betrachtande af ofvanberörde beqvämlighet och nytta, som den resande och vägfarande igenom en sådan bryggas förferdigande kunde tillvexa, såsom och i consideration af den stora omkostnad, som både her till af stadsens medel på den nya vägen her ifrån staden åth Hornsundet anvendt är, jemväl och till nogon ersättning af den omkostnad, som her effter på den nya broens byggning och ved macht hållande reqvireras, förundt och effterlåtitt, såsom vi och i detta vårt öpne bref kraft förünne och effterlåte borgmestare och råd, när broen ferdig är, att upbära effterfölliande bropenningar, nembiligen för en häst och kärra heller en ridande person ett öre silfvermynt, för en bondevagn två öre silfvermynt, för en calesch eller rustvagn med et par hästar tre öre silfvermynt, för en caret med 4 eller 6 hästar fyra öre silfvermynt, en gående person $\frac{1}{3}$ öre; oxar gifve dhe, ner de komma driftetals, ett trediedels öre parat, löshestar stycket en trediedels öre, alt silfvermynt, *item* för får, getter och svin, som drivves och broen passera måste, gifves för fem stycken en siettedels öre silfvermynt, ner dhe hopetals ankomma, alldeles såsom uti vårt publicerade placat om Hornsunds färgepenningar uthtryckt och specificerat är¹. Alt det öfrige skall ifrån bropenningar vara befriat och eximerat. Der emot skall borgmestare och rådher i Stockholm vara förpligtade att låta förferdiga en bro, som god och nyttig är, och den sedan ved macht hålla och conservera. Till yttermera visso är detta med vårt k. secret och vår högtärade elskelige kära fru moders sampt de andra våre och vårt rikets respective förmyndares och regerings underskrift bekräftat. Datum Stockholm den 4 november anno 1668.

Hedeuig Eleonora

Per Brahe
Grefve till Vissingsbårg
S. r. drätzet

L. v. d. Linde
I r. mars. stelle

Gustaff Otto Stenbock
S. r. amiral

Sten Bielke
uthi r. cancel. ställe

Sevedh Bååth
S. r. skattmestare

S. Franc

¹ Plakatet är tryckt i *Stiernmans Ekonomiförordningar* III, sid. 657.

163. Förmyndarstyrelsens resolution på stadens besvär angående privilegier, inkvartering, skråordningar m. m. Stockholm den 25 februari 1669.

Original på papper i Stockholms rådhusarkiv: *Kongl. bref till magistraten i original II.* — Sigill (se under N:o 143) mellan änkedrottningens och öfriga undertecknares namnteckningar.

K. M:tz nådige resolution och förklaringh öfver the underdånige besvär och ansökningar, som på Stockholms stadz vägnar vidh then nu sist väl öfverståndne riksdagh gjorde och inlagde äro, gifven i rådcammaren på Stockholms slott den 25 februarii anno 1669.

1. Såssom k. M:t hafver för detta funnit gott och skäligt att låta staden förblifva vidh the af framfarne konungar unfångne och confirmerade privilegier, upskjutandes thess ytterligare nådige confirmation till thess myndige år och angående regeringh, så vill och k. M:t, thet ingen må sigh fördrista eller understå att tillfoga staden något men, hinder eller intrång theruthinnan, under hvadh prætext thet vara må, efftersom och k. M:t them ther vidh beskydda och handhafva vill, jämväl thet rätta och botha, som kunde finnas af någon giort eller handlat theremot.

2. Vidh inqvarteringen är och k. M:t nådigst benägen till att upfinna sådan moderation och ordningh, som kunde lända stadzens borgerskap till en förmodeligh lisa och lindringh, hvartill myckit tiena skulle, ther the besvär, som them i synnerhet härvidh tryckia och ifrån förre tiders inqvarteringar discrepera kunne, blefve specificerade, varandes k. M:t och icke obevågen till att helt och hollet befrija borgerskapet ifrån bemälte inqvarteringh, ther the på något sätt skulle thensamma medh ett skäligt æquivalent och vederlagh lösa villia.

3. Angående inspection öfver mål och vickt, såssom k. M:t hafver nådigst anförtrodt någre visse personer sielfve inrättande och adjousterandet theraf, så åligger stadzens magistrat i thet öfrige att holla hand theröfver och förmedelst sin inspection och noga upseende så laga, thet k. M:t hälsosame förordningh må hvar och en blifva observerat och inthet underslef thervidh tillåtas, hvaruthinnan k. M:t icke vill, att them något men eller hinder tillfogas

skall, men ther något emot förmodan skedde, hafva the behörligh *adsistence* att förvänta, när antingen k. M:t eller thess collegier, som vederbör, therom blifva ansökte, efftersom k. M:t är i nåder öfverbödigh att låta hemma then skada, som af the store husvickterne komma kan, när then medh thess beskaffenhet blifver specificerat.

4. Såssom thet är skäligt, att, hvadh i krafft af ordinantien och förre sedvana uthi järnes vräkande vidh upstäderna ske bör, i aekt tages och observeras, altså vill k. M:t, att borgmestare och rådih måge uthi dess bergscollegio gifva tillkenna, hvadh oreda som i synnerhet theremot kan vara inritadt, på thet sådant må thesammastädes rättat varda och efter ordinantiens inneholdh remedieras.

5. I lika måtto pröfvar k. M:t helt skäligt, thet hvar och ens privat koppar vid Åfvestadh må uthan uppeholdh och i rättan tidh efter ägarens villia och tillstående rättighet kunna commenderas, och såssom upsickten häröfver egenteligen thess cammarcollegio competerar, så vill och k. M:t hafva then klagande therhän remiterat, hvarest the hafva att undfå så väl both till thet framfarne som all nödigh rättelse i thet tillkommande.

6. Then frihet, som af k. M:t kan vara till the små skeppen och galliotterne nådigst förundt, är icke allenast meckta få theraf gifven, uthan och mäst i anseende af särdeles farter och varur, att k. M:t icke vill förmoda, det någon skall kunna sigh medh skäl theröfver besvära, efftersom thess tro undersåthare måge therhos hafva till k. M:t then underdånige tillförsickten, att k. M:t väl varder i aekt tagandes thet interesse, som riket kan hafva uthi the store och värdbare skeppens conservation.

7. Hvadh hantvärckarne här i staden vidkommer och särdeles theras skräers och privilegiers confirmation, så hafver k. M:t nu på the nästförledne riksdagar af en nådigh omsårgh för sine undersåthares upkomst i thet fallet thetta ärendet medh samptlige riksens ständer öfverlagdt och thet nu mera så vida brackt, att then allgemene skrän eller ordningen för alla handtvärck, hvar-effter the särskilte sedan lämpas skole, är nu förfärdigat och allareda under trycket¹, och såssom k. M:t förmodar till att hafva therigenom treffat thet rätteste medlet till att komma manufac-

¹ K. M:ts allgemene ordning och skrå för handtvärckarne i Sverige och Finlandh är daterad den 1 mars 1669 och finnes tryckt i *Stiernmans Ekonomiförordningar* III sid. 733—755.

turerne på gångh och medh tiden uthi flor, jämväl therhos reserverat borgmestare och råd h så i denne staden som alle andre then rättighet, inspection och autoritet, som them till effectuerandet af alt sådant högeligen tienar och af nöden är, altså vill k. M:t hafva them i nådher thetsamma härmedh anbefalt medh en express åthvarning, att the icke låta sigh af någon häruthinnan hindras, uthan emot alt påkommande men och intrångh sigh af theras hafvande privilegier sampt *à part* gifne k. resolutioner vetta att betiena, efftersom k. M:t thet mästa försvaret theraf på them och ingen annan vill ankomma låta. Och emedan the i föllie af thetta lära nogsampt vara befogade till att rätta en del af någre särdeles ämbetens besvär, hvilke i samma puncten specificeras, enkannerligen guldsmedzämbetes klagan öfver bönhåsar och förlupne geseller och skräddarembetets om det samma, tillika medh stenhuggares besvär öfver theras gesällers och läropoikars förlöpande uthur ämbetet, dherföre hafver och k. M:t för gott funnit att hemställa sådant till dhem sielfve, aldenstundh ther något mera eftertryck skulle antingen theruthinnan eller annat slikt behöfvas, them thå tillåtet är att sökia både generalcommerciecollegii och öfverståthollarens *assistance* och handräckningh. Men hvadh ther hos på bagare- och bryggjarembetens vägnar solliciteras, så är k. M:t väl nådigt bevågen till att hielpa bemälte embeten up och afböija alt thet, som kan vara them till hinders, likväl, emedan the tingh, som i synnerhet sökias, äre af then art, att the väl måste öfverläggias, så framt the skola kunna komma them till nytta, thy hafver k. M:t bäst skattat att nu först remittera dhem till thess generalcommerciecollegium att ther rättas, så vida thet ske kan, men i thet öfrige åther å nyo och medh alle thess omständigheter refereras till k. M:t:z egit uthslag. Kiöttmångharne vill k. M:t nådigst erholla vidh dhe privilegier och friheter, som h. M:t drottningh Christina them kan hafva förlänt, efftersom och logarfarnes, klensmedernes, spormakarnes, ur- och byssmakarnes, cardevansberedarnes och semskmakarnes underdånige begäran om lille tullens itererade aflägningh vidh marcknadztider remitteras till thet k. cammarcollegium, hvarest execution på the för detta gifna resolutioner och friheter sökias och erhollas måtte.

8. Sist skulle k. M:t och inthet ogärna hafva förundt staden det privilegium vidh banken, som thess salige herr faders, glörvördigst i åminnelse, bref, daterat Marienborgh den 16 december 1656, förmår och inneholler, men som nu vidh siste riksdagh hel en

annan förordningh medh det värcket giord är och riksens ständer sigh det sielf antagit, så måste thet och vidh samme disposition lämnas.

I thet öfrige förblifver k. M:t så borgmestare och råd h som samptlige borgerskapet medh all k. ynnest väl bevågen. *Actum ut supra.*

Uppå högstbemälte h. k. M:tz, respective vår elskelige käre herr sons, så och allernådigste konungs och herres vägnar

Hedeuig Eleonora

Per Brahe
Grefve till Vissingsbårg
S. r. drotzet

Gustaff Kurck
i r. marskens stelle

Nicolaus Brahe
i r. ammiralens stelle

Magnus Gabriel De la Gardie
S. r. cansler

Sevedh Bååth
S. r. skattmestare.

Johan P. Oliwekrans

164. Förmyndarstyrelsens resolution om rådmanstjänsterna. Stockholm den 26 juli 1669.

Original på papper i Stockholms rådhusarkiv: *Kongl. bref till magistraten i original: II.* — Märke efter det bortfallna sigillet mellan änkedrottningens och öfriga undertecknares namnteckningar. Antecknad på sid 4: *Insinuerat och upläsit den 23 augusti 1669.*

K. M:tz resolution angående rådmanstjänsterna här i stadhen, gifvin den 26 *julii* anno 1669

Såssom k. M:t för detta har förordnat, att den ena halfva delen af rådhemmerne skall bestå af *literatis* och den andra af kiöpmänner, altså vill k. M:t, att samma förordning nu skall effterkommas och värkställig göras, och sedan det är skedd, i vacante rådmäns tjänsters ersättiande den methode i acht tagas och observeras, det

i en lärd rådhmans lediga ställe inthet någon kiöpmän uthan en *literatus* befordras och tvertemot, när en kiöpmän kommer undan, då honom inthet någon lärd, uthan en kiöpmän succederar, och emedan k. M:t tillförene har resolverat, att stadzens betiänte, som kunna finnas capable, skola vidh fallande rådmanstiensterns vacantier inthet förbigås, ty är skäligt, at de bemälte resolution värckelig till godo niuta, hvilket likväl så bör förstås, att bemälte stadzens betiänte för de nyligen antagne extraordinarie rådhmän ingen *preference* hafva, uthan med dem i lika consideration komma skola. *Actum ut supra.*

Uppå högstbemelte h. k. M:t, respective vår elskelige käre herr sons, så och allernådigste konungs och herres vägnar

Hedeuig Eleonora

Per Brahe
Grefve till Vissingsbårg
S. r. drätzet

L. v. d. Linde
I r. mars. ställe

Gustaff Otto Stenbock
S. r. amiral

Magnus Gabriel De la Gardie
S. r. cansler

Clas Rålamb
uti r. skattm. ställe

G. E. Lilliedyght

165. Förmyndarstyrelsens resolution å magistratens begäran om donerande till staden af viss plats vid Norrmalms tullport. Stockholm den 27 oktober 1670.

Original på papper i Stockholms rådhusarkiv: *Kongl. bref till magistraten i original II.* — Sigillet löst (se under N:o 143); märke efter det samma mellan änkedrottningens och öfrige undertecknares namnteckningar. Antecknad på sid. 4: *Insinuerat den (siffran otydlig) november.* Tryckt i *Handlingar rörande den s. k. fattigkyrkogården å Östermalm* sid. 76.

K. M:ts resolution och förklaring uppå des trogne undersåtares, samtelige borgmestare och råds i Stockholm ingifne supplication angående den begärte platsen utan för Norre mallms tullport, gifven Stockholm den 27 octobris anno 1670.

K. M:t hafver bemelte borgmestare och råds supplication sig låtit föreläsa och deraf sampt den bifogade afritning intagit ortens beskaffenhet och derjempte låtit sig informera, huru såsom dem odrägeligit falla skulle stacqueten effter den gamla linien att uprätta och ved macht hålla. Altså hafver k. M:t till bemelte stacquetetz bättre fulbordand och underhållande, jemväl till nogot uthrymme för dem, som der hereffter byggia villia, velat förinna merbemelte borgmestare och råd, staden till nytta, den platzen utan för gamla linien ifrån ladugården till Norremalms tullport alldeles effter den insinuerade afritningen, välförståendes likväl, att de platzer, som allerede en och annan kunna competera, äganderne oturberat förbehåldne blifva, och derhos att alla tompterne effter desse in, staden till nytta, uthdelas och bebyggias. *Actum ut supra.*

Uppå högstbemelte h. k. M:t, vår respective elskelige käre herr sons, så och allernådigste konungs och herres vegnar

Hedeuig Eleonora

Per Brahe
Grefve till Vissingsbårg
S. r. drätzet

C. G. Wrangell
S. r. marsk

Gustaff Otto Stenbock
S. r. amiral

Magnus Gabriel De la Gardie
S. r. cansler

Clas Rålamb
uti r. skattm. stelle

S. Franc

166. Förmyndarstyrelsens bref till öfverståhållaren om donation till staden af viss plats vid Norrmalms tullport. Stockholm den 27 oktober 1670.

Original på papper i Stockholms rådhusarkiv: *Kongl. bref till magistraten i original II.* — Söndrigt sigill (se under N:o 143) på sid. 4, där det tjänat till försegling af det hopvikta brefvet. Utanskrift till öfverståhållaren Axel Sparre. Tryckt i *Handlingar rörande den s. k. fattigkyrkogården å Östermalm* sid. 77.